

RODOLJUB.

Ishaja vsak četrtek ter stane za vse leto 1 K 60 v., za pol leta 1 K. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 16 v. če se enkrat tiska; 24 v. če se dvakrat, in 30 v. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Obrekovalci!

V dokaz, kako grdo znajo klerikalci lagati in obrekovati, naj navedemo naslednjo dogodbo izza poslednjih dni.

V Bohinjski dolini se je že pred mnogimi leti začel mej kmeti in lastnikom ondotnih gozdov hud boj. Kmetje so imeli v gozdih pašne pravice in so bili mnenja, da je gozd sploh njih last, mej tem ko dejanski posestnik gozda ni hotel o tem nič slišati in je prikrajševal kmetske pravice, kolikor je mogel.

Pred kakimi 20 leti se je kmetijska družba zavzela za stvar. Rajni dr. Poklukar je posredoval, a ker ni nič opravil, je stvar zopet opustil. Kmetje so bili brez pomoči in gotovo bi bili prišli ob vse svoje pravice, ko bi se zanje ne bil zavzel ravnatelj kmetijske družbe. Gustav Pirc.

Ta mož je nesel za bohinjske kmete svojo kožo na semenj. Zavzel se je za kmete tako, da je pričela deželna sodnija proti njemu veliko preiskavo. V ječo so ga hoteli spraviti, ker se je žrtvoval za pravico bohinjskih kmetov.

Ravnatelju Pircu in napredni stranki gre zasluga, da so se pašne pravice za bohinjske kmete še dosti ugodno rešile.

Ko so bile pašne pravice urejene, je Pirc zopet s pomočjo napredne stranke začel delati na to, da bi se ti gozdi kmetom prodali. Stvar bi bila že davno za kmeta ugodno rešena, da so se klerikalni poslanci, ki so bili zastopniki bohinjskih kmetov, kaj zmenili zanjo. Pirc in razni drugi napredni poslanci so se pač zavzemali za stvar, a poslanci bohinjskih in sploh gorenjskih kmetov niso hoteli nič storiti.

Vzlic temu je bila vsa zadeva dobro pripravljena, in ko je prišel Pogačnik kot poslanec na Dunaj, je brez težav pridobil vlado, da proda rečene gozde bohinjskim kmetom, saj je bila vlada za to obdelana in pridobljena, od naprednjakov pridobljena, še predno je Pogačnik postal poslanec.

V zadnjem času pa so se neki gospodje, ki pri tem vprašanju ne stojijo na strani kmeta, spravili za neke nemške poslance in jih naščuvali, da naj poskusijo prodajo teh gozdov v last bohinjskim kmetom prepričati. Tisti nemški poslanci so stvar res spravili v državnem zboru na javnost.

Ko se je to zgodilo, je katoliški poslanec Pogačnik priletel na dr. Tavčarja in ga za božjo voljo prosil, naj mu pomaga in naj ga pooblasti naznaniti ministrskemu predsedniku, da so tudi slovenski naprednjaki za to, da se ti gozdi kmetom prodajo, v kar je seveda dr. Tavčar koj privolil.

Mej tem pa je »Slovenec« na tisti pobalinski način, ki je njemu lasten, napadal slovenske naprednjake in jim očital, da so oni Nemce najeli, naj prepričajo, da bi se bohinjskim kmetom rečeni gozdi proeali.

Tu se je zopet pokazalo, kakšni ničvredni lažnjivci, obrekovalci in sleparji so klerikalci. Slovenski liberalci so šli za bohinjskega kmeta v boj, slovenski liberalci s Pircem na čelu so stvar sprožili in jo pripravili, da se je mogel Pogačnik kar k polni mizi vsesti, in ko so Nemci, nahujskani po nekih uradnikih stvar sprožili, so zopet liberalci po dr. Tavčarju priskočili dobri stvari na pomoč — zdaj pa jih duhovniško časopisje obrekuje in jim krade čast. Klerikalec je pač največji in najgrši lump, kar jih zemlja nosi.

Politični pregled.

Državni zbor pojde v torek na počitnice. Zadnji petek je odobril postavo o zgradbi druge železnice v Trst. S tem je zagotovljena važna železnica, ki bo tekla tudi po naših tleh, namreč od Celovca skozi Bohinj v Gorico in v Trst. Za Gorenjsko je to velikanska pridobitev. — V železniškem odseku se je dr. Tavčar zavzel za to, da se sezidajo železnice od Polzele v Kamnik in od Tržiča v Kranj, ter da naj se podaljšajo dolenjske železnice.

Vojna v južni Afriki. Buri so zopet dosegli velik uspeh. Pri Vlaktfontenu so Angleže strahovito naklestili. Zdaj že Angleži prosijo primirja.

Dopisi.

Iz Velikih Lašč. Dne 24. maja je bil dan veselja za naše svedrce, posebej še za njihovega vodjo, kaplana g. Jaka. Od kod to veliko veselje? Vpisala se je naj-novejša kranjska zadruga v združni register. Kakor drugod, tako se je tudi pri nas ustanovil »konzul« zgoj iz ljubezni (!) do kmeta trpina. Največje zasluge za ustanovitev te podružnice dr. Žlindre pa ima vsekako zgoraj omenjeni g. Jaka, ki pride sedaj pri škofu v milost in dobi gotovo kako boljšo faro. Ta klaverni junak — izuril ga je v manipulaciji z žlindro po premnogih sodnijskih obravnavah znani dobropoljski konzular Jaklič, zajahal je šele pred zadnjimi državnozbornimi volitvami političnega konja. Prej tako ponižni (ali hinavski?) g. Jaka, niti v obraz se ni upal pogledati, postal je naenkrat strasten klerikalni agitator, pri čemur je pokazal vsa znana svojstva klerikalnih prenapetnežev, le da njega diči še brezprimerna puhloglavost. To bi ga videli, kako je

stopical po končanem popoldanskem opravilu pred zadnjim volilnim shodom. Bal se je, da bi mu liberalci ne razgnali shod. Šele ko mu je prišel mežnar povedat, da se ni bati nasprotnikov, šel je tresoč se in v rokah je krčevito držal iztis lažnjivega »Domoljuba«, iz katerega je potem čital analfabetom o žlindrasti politiki. Toraj tako učen je, da si ni mogel na pamet priučiti nekaj besed. Vsa čast takemu učenjaku. Naj bi se raje brigal za svojega sorodnika. Zakaj, že ve! Da smo dobili zadrugo, zahvaliti se imamo tudi našemu debelotrebušnemu župniku. Takoj po volitvah stopil je v prodajalno nekega tukajšnjega inteligentnega trgovca (ne liberalca), ki je volil po svojem prepričanju, ter prav oblastno rekel: »Vidite, ker niste hoteli za nas glasovati, napravimo vam pa konzum!« Svoje krščansko ljubezen do bližnega pokazal je ta, duhovni gospod, s polno maslom na glavi, s tem, da je revnemu tukajšnjemu kovaču, očetu peterih malih otrok, vzela neko stvar iz dela, ki mu jo je bil dal v popravilo. Sicer pa bode že »Narod« poračunal s tem gospodom. Dejstvo je, da imamo zadrugo, ki pa ne bo nobenemu niti najmanje koristila, kakor morda odbornikom in mežnarju, ki postane komi. Pri njenem porodu že s popolno gotovostjo lahko rečemo, da bo dogospodarila v dveh letih, a posledice čutil boš ti, nevedni kmet, še nekaj let po njeni smrti. Drugo dejstvo je, da so ustanovili tudi ta konzum duhovni iz zgoj sovraštva do ljudi, ki imajo svojo voljo in svoje prepričanje. Ne privoščijo ubogim obrtnikom in kramarjem, kateri imajo vsi obilne družine, težko prisluženega vinarja. A varujejo naj se ti duhovni gospodje, da se orožje, ki se sedaj igrajo z njim, ne bo obrnilo proti njim. Kmet se bode polagoma navadil tudi misliti, no, potem pa gorje Vam. Poglejmo si od bližje te laži-prijatelje kmeta. Kaj pa storijo za kmeta zastonj? Nič! Prav nič! Vzpričo mastnim dohodkom mora se jim še vsaka najmanjša stopinja plačati posebej. Kje so torej odeluhi in lenuhi, slovenski kmet? Spametuj se in pomisli, da si tudi ti človek, čeprav ne maziljen, pa večkrat veliko boljši.

Ker se mislim v kratkem zopet oglasiti, da posvetim naše klerikalne pravke, posebno lužarskega župana, ki kar nori od veselja, da ga je parkrat pohvalil prismojeni »Domoljub« in da je bil voljen odbornikom kat. nar. društva za ribniški in laški okraj, za danes končam. Na svidenje!

Iz Sveržjaka pri Metliki. Ožlindrani »Domoljub« nas sedaj večkrat počasti s kakim mastnim dopisom, (ki se pa nas nič ne prime) iz našega kraja. V št. 10.

tega laži-lista je tudi naš svržaški dopisun (senca Novakova) skrpal nekaj revnih vrstic, s katerimi hoče meni nekaj očitati, ter me v nečast pripraviti. Da ste Vi dopisun — ki krolate v »Domoljubu« kakor kakšna stara baba, ki, kadar popa zagleda, misli, da je že v nebesih — Vam ne bi zameril, a da greste posnemati bojaželjno in vročekrvno popče-kaplanče, to je pa na Vaša leta že nečastno. A Vas g. Novak bo treba še nešetokrat »žehtati«, da ne boste zmiraj enako črni. Kaj pa Vi počenjate? Ali je taka Vaša ljubezen do bližnjega? Zakaj delate razdor med nami ter podpihujete naše Elifjalte. Ali mislite, da je prižnica v metliški cerkvi prostor za javno napadanje ljudi, ki nečejo biti Vaši petolizci. Gospod Hrvat! Čemu vedno pridigovanje o liberalcih in o liberalnih pobalinih! Kdo je pri Vas liberalni pobalin! Povejte ga!! Da je to res nam spridužuje Vaše pridige od 19. maja sem vsako nedeljo.

Ali niste Vi g. Novak dejali, da vsa svržaška vas ni nič vredna razen ene hiše. Ta je lepa! Hej sosedje Svržčani! Čujte, kako vas je počastil vaš »lepi Jož«, pred katerem se po tleh valjate, in o katerem mislite, da vas bo kar »muhte« privlekel žive v nebesa. A Vi »velečastni« dopisun le hitro spet kaj laži zberite, sicer bo ožlindrani »Domoljub« prazen izhajal. Napake mi itak ne morete nobene očitati, a za tisto kar se izmišljujete za deset let nazaj, me prav nič ne briga. Mi ne gremo nazaj kakor vi nazadnjaki-mračnjaki. Mi napredujemo naprej. Živela naprednost! Prihodnost je naša! **Ivan Molek.**

Iz Boštanja. Binkoštno praznike iznenadili so nas naši dobri sosedje iz St. Janža v obilnem številu s posetom. Rekli smo marsikatero besedo iz srca do srca. Uvažuje naše politične in gospodarske razmere s posebnim ozirom na bližajočo se deželnozborske volitve, dogovorili smo se, da se ustanovi v St. Janžu »Osrednja pisarna za deželnozborske volitve za volilne okraje: Radeče, Litija, Mokronog, Trebnje, Žužemberg. Tej osrednji pisarni pa naj dopisujejo pisarne v odsekih iz raznih pokrajin in taka pisarna: Odsek I. k osrednji pisarni za deželnozborske volitve v Boštanju«, je pričela uže svoje delovanje, — na čelu jej mož neustrašen prvoboritelj. Pozivljamo Vas, dragi rojaki - sovolilci, ustanovite po vseh občinah jednake pisarne, da se najpreje pismeno posvetujemo, a kmalu ustmeno dogovorimo in sklepamo ob splošnem sestanku! Bog in narod! Živel napredek.

St. Jur ob južni železnici. Naši duhovniki na vse mogoče načine preganjajo »Rodoljuba« in noč in dan tuhtajo, kako bi ga v St. Jurju zatrli. Nekateri mevrže so se res zbale fajmoštra in kaplančkov in so vrnile »Rodoljuba«. Vse tiste bode sedaj fajmošter povabil na kosilo v farovž in jih bogato obdaril zaradi njihove mevržatosti. Naša farovška gospoda bode shujšala, če bode »Rodoljub« še dolgo prihajal k nam, kajti kar penijo se jeze. Ko je fajmošter s prižnice preklinjal »Rodoljuba« se je kar tresel, in črna jeza ga je popadla. Večno bo pogubljen, kdor bere Rodoljuba in nebeško veselje bode vžival, kdor ga ne bere, tako je obljubil šentjurski gospod svojim faranom. Bog ve, če bode mogel svojo obljubo držati. V spovednici niso naši gospodje pri spovedovanju imeli izpraševanje vesti, pač pa

izpraševanje po tistih, ki berejo »Rodoljuba«, in ki pišejo v njega. Gorje je bilo tistim, ki je povedal, da bere »Rodoljuba«, bolje bi mu bilo, da bi si bil mlinski kamen na vrat obesil in se na dno morja potopil. Z lepim in z grdim so ga gospodje obdelavali po spovednicah, dokler ni storil obljube, da vrne »Rodoljuba« in ga nikdar več ne bere. Farovski gospodje se Rodoljuba hudo bojijo, ker piše resnico in pove odkrito, kakšni so nekateri duhovniki. Brati »Rodoljuba« ni nobeden greh in pred Bogom nikoli ne bode, pač pa je greh, kar marsikateri duhovniki uganjajo. Kdor ne bode imel drugega greha kakor, da je bil naročnik »Rodoljuba«, in da ga je bral, ta bode lahko gledal Boga od obličja do obličja in se veselil v nebesih. Bog je bolj pravičen in prizanesljiv, kakor so pa naši duhovniki, ki le vsi hrepené po posvetnem blagu in se le bolj brigajo za kraljestvo tega sveta, kakor pa za nebeško kraljestvo. Duhovniki imajo že tukaj nebesa, kmeta pa tolažijo, da jih bode imel na onem svetu, in kmet je vesel te tolažbe, ker pričakuje, da se mu bo vsaj enkrat in če tudi po smrti dobro godilo. Povsod in povsod vohajo duhovniki za »Rodoljubom«. Tudi v šoli izprašujejo otroke, če imajo stariši doma »Rodoljuba«. Nekega fanta je katehet nahrulil, povej očetu, dokler boste imeli in brali »Rodoljuba«, ne bode prišel nobeden duhovnik več k vam. Radovedni smo, če duhovnik res ne bode prišel po bero v hišo. Ne verjamemo. Bero imajo naši gospodje še vedno radi, če tudi je prepovedana in radi vzamejo kak škafec pšenice, tudi od takega, ki bere Rodoljuba. Bero vzeti ni greh in gorje tudi, če bi to bilo greh. Nobeden duhovnik bi ne bil zveličan. — Našemu organistu se menda v farovžu slabo godi, da so mu še preskrbeli službo na pošti, ali pa hočejo duhovniki imeti svojega špijona na pošti, da vedo kdo dobiva Rodoljuba: Pri nas je vse mogoče. Kmetje mi pa le pridno berimo »Rodoljuba« in ga razširjajmo, ker je ta list edini, ki kmetom odpira oči.

Iz Jelšan v Istri. Divji Turki so z ognjem in mečem širili svojo vero, naš Izveličar pa je učil: »Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe!« in: »Odpusti svojim sovražnikom!« Naša vera je torej vera ljubezni in ne sovraštva, kakor turška vera, zato se je tudi tako mogočno razširila po vsem svetu. Ali nekateri duhovniki, ki svoje duhovske obleke niso vredni, te glavne Kristusove nauke popolnoma prezirajo in strastno preganjajo vsacega, kdor se jim slepo ne pokori, in kdor se pred njimi v prahu ne valja. — Vera je tem duhovnom samo pripomoček, da svoje gospodstvo nad nami laglje vzdržujejo; da držijo ljudstvo v nevednosti, da si svoje bisage bolje polnijo. Na svojo žalost smo se tudi mi o tem prepričali. Mi smo pred nekaj leti imeli v svojih duhovnih tako dobro mnenje, da smo kar dva volili v občinski zastop! — Takrat smo jim bili seveda »dobri katoličani« in brali smo v »Slovenca«, da je zmagala pri nas »katoliška« stranka, če tudi smo vsi katoličani in ni nobenega juda ali drugoverca med nami. Takrat še nismo razumeli, kaj so hoteli s tem reči; zdaj pa smo spoznali, da to ne pomeni nič drugega, kakor da so dobili duhovni kmeta popolnoma v svojo pest, in

da bo moralo vse plesati, kakor nam bodo oni piskali, sicer bodo vsacega preganjali, dokler ga ne uničijo. Nad vsem je seveda »farška bisaga« na prvem mestu. Zdaj pa smo jih spoznali, zato smo jim hrbet obrnili, kakor bi moral vsak storiti, ki v svojem srcu pošteno misli in se »črnih sukenj« ne boji. . .! Od tega časa smo jim naenkrat postali sami »brezverci, krivoverci, staroverci itd.« če tudi se naše versko prepričanje od tedaj niti za las ni izpremenilo.

Razkričavajo nas kot take samo zato, da bi nas pri nevednih ljudeh očrnil in obsovražili; da bi nas laglje uničili, če tudi vejo, da je vse to golo obrekovanje nas in naše stranke! — Prosim Vas, kako naj bo človek staroverec, krivoverec in ob enem brezverec? — Mi izvršujemo svojo vero v dejanjih; vsacemu radi dobro storimo, slabega nikomur! A izvestni duhovniki pa od nas vedno zahtevajo: Ne glejte, kar delamo, ampak kar vas učimo, ker ako bi tudi mi tako delali, kakor oni delajo, bi se v kratkih letih vsi poklali. Kdo je torej boljši kristjan, ta, ki ima vero le na jeziku, ali ta, ki jo ima tudi v srcu?

Vi naši nestrpni duhovniki sejete med nami le prepir in sovraštvo; vi hujskate svoje nevedne ovčice proti nam, nas obrekujete in preganjate! Ali je Kristus tako učil?

Navesti hočemo samo nekoliko slučajev, kako delate s pristaši naše stranke in svet naj sodi, ako je Vaše nesramno počenjanje proti nam pošteno.

G. Prebilić, mož poštenjak, ki pa ni vaju nobenemu pete lizati, je največ pripomogel, da sta bila prišla dva duhovna v naš občinski zastop; torej ni gotovo nasprotnik duhovnov. On, kakor tudi vsak pameten človek je spoznal, da je kmetu le v škodo, ako se taki duhovni mešajo v občinske posle, kakor je g. Velherticky in da si moramo izbrati takega župana in take može v občinski zbor, ki bodo znali s svojo glavo misliti, ki bodo skrbeli za kmeta siromaka več kot za »popa«. S tem so si g. Prebilić in vsi njegovi pristaši nakopali smrtno sovraštvo naših maziljenih gospodov; mi smo v očeh naših gospodov v črni suknji, kar naenkrat sami brezverci in krivoverci, samo zato, ker smo začeli z lastno glavo misliti! — Da bi g. Prebilića popolnoma uničili in s tem tudi stranko očrnil in razbili, ovdili ste ga sodišču, da se nekaj ni odkril in pokleknil, ko je šel naš sladkoginjeni kaplanček nekoga previdet. Ali vaš peklenški namen vam je izpodletel, ker sodišče je spoznalo vso stvar kot nerresnično! Toda to ni bilo našima božjima namestnikoma še dovolj. G. Prebilić ima dva sina na gimnaziji, od katerih bi enega rad spravil v Tržaški konvikt, kjer bi svoj namen postati duhoven, laglje dosegel. Da bi se to ne zgodilo, očrnil sta hotela celo tega fantiča kot brezverca, ker se je baje enkrat malo posmehnul, ko je šel g. kaplan bolnika previdet, kar pa tudi ni bilo res, ker je fant, kakor vejo povedati tisti, ki so bili navzoči — pri onej priliki spodobno pokleknil. Je to pošteno?

Mi molimo v cerkvi po namenu našega škofa, da bi ljudje dajali svoje sinove za duhovnike. V stoletjih je dala naša fara enega samega duhovna, sedaj pa imamo tri fantiče v latinskih šolah, ki bi po želji svojih starišev radi postali du-

novni, ali naša božja namestnika bodeta gotovo skrbela, da tega namena ne dosežejo. Zakaj? Edino le za to, ker so sinovi našega g. nadučitelja in g. Prebilića, katere bi naši maziljeni gospodje najrajše z njihovimi družinami vred vtopili v žlici vode, če tudi jima ta gospoda nista nikdar najmanje krivice storila. Ali je Kristus tako učil? Ej, črna gospoda! mi dobro poznamo volkove v ovčji obleki in ne bomo mirovali, dokler jih ves pameten svet ne spozna!

Rodoljubi!

Pripravljajte se za deželnozborske volitve.

Vaše geslo bodi: Kmet s kmetom, gospod z gospodom.

Domače in razne novice.

Za deželnozborske volitve. Klerikalna stranka je že začela rogoviliti za prihodnje deželnozborske volitve. V svojih časopisih, posebno v lažnjivem »Domačju« že kliče na boj. Pri zadnjih državnozborskih volitvah se je pokazalo, kako delavni so klerikalci, posebno duhovniki. Somišljeniki! Ne držite križem rok, ampak posnemajte jih in začnite se pripravljati na volitve.

V Radečah na Dolenjskem je napredna narodna stranka ustanovila »Narodno hranilnico in posojilnico« za radeški okraj po Reiffeisenovem sistemu. V odbor so bili voljeni sami dobri gospodarji, previdni naprednjaki iz celega okraja radeškega. Vzrok ustanovitvi je ta, da je že obstoječa okrajna posojilnica ob času volitev silno pritiskala na tiste ude, ki niso konsumskega kopita in žilindrove vrste. Pozdravljamo od srca novo posojilnico in pričakujemo, da doseže dobrih uspehov na korist ubogemu kmetškemu ljudstvu.

Za pogorelce v Gorenji vasi je cesar daroval 2000 K, deželni odbor kranjski 3000 K in vlada 10.000 K. Ako bi bila Gorenja vas morala čakati, da jej klerikalni poslanci kaj poskrbe, bi bili Gorenjevaščani vsi prej lakote umrli, predno bi bili kaj dobili.

Umrla je v Ljubljani jako zaslužna in odlična pisateljica gospa Pavlina Pajkova.

Velik požar. V sredo je nastal v Kropi velik ogenj. Zgorelo je 14 hiš. Požarni brambci iz Kamne gorice se je zahvaliti, da ni pogorela vsa vas.

Ustavljeno sekanje v škofovih gozdih. Ljubljanski škof je lastnik grajsčine Gornji grad, h kateri pripadajo veliki gozdi. Skoro ves sodni okraj živi od teh gozdov, zakaj kmetje nimajo skoro nič sveta, vse je last škofova. Kmetje imajo največ žage. Doslej so kupovali les iz škofovih gozdov in se živeli s trgovino, ali so vozili les na flosih notri doli na Rumunsko ali si služili kruh z vošnjami. Zdaj pa je škof ves les, kar se ga da posekati, prodal nekim laškim trgovcem v Milanu. Sekira je začela neusmiljeno peti, in kmetje so s solznimi očmi gledali to početje, saj jim je bilo jasno, da bodo morali lakote umreti, ker kaci 30 let ne bodo imeli nič zaslužka. Škof pa se ni zadovoljil s tem, da je posekal, kar je bilo zrelo za sekanje. Sekalo se je vse vprek brez vseh ozirov. Vsled mnogih pritožb radi protizakonitega sekanja je vlada za zdaj vse sekanje ustavila in

pride iz Gradca velika komisija. Ako bi kak kmet v svojem gozdu tako sekal, bi ga desetkrat zaprli. Bomo videli, kaj se zgodi, ker škof tako seka.

Ljubljanski župan Hribar je minoli teden praznoval 25letnico, kar je generalni zastopnik banke Slavije. Župan Hribar je prejel ob tej priliki obilo čestitk iz vseh slovenskih krajev in tudi iz Češke. Tudi naš list se pridružuje tem čestitkam, zakaj župan Hribar ni le velezaslužen rodoljub, ki je premnogo storil in žrtvoval za slovenstvo, on je tudi kot generalni zastopnik banke »Slavije« izgled delavnosti, marljivosti in vztrajnosti. Z delom si je pomogel naprej, z jekleno vztrajnostjo je povzdignil banko Slavijo. Mi spoštujemo pri vsakem človeku delavnost in žilavo vztrajnost, temveč pa še pri županu Hribarju, ki je vzlic obilnim opravkom kot zastopnik banke »Slavije« našel še vedno časa, da je delal za svoj narod. Tacih mož nam treba in slovenstvu bo kmalu pomagano. Iz vse duše kličemo županu Hribarju: Na mnoga leta!

Ubogi kmetje. Okoli tisoč milijonov kron se je dovolilo v državnem zboru za vodne ceste ali kanale. Te ceste bodo koristile le velikemu kapitalu in veliki industriji, kmetijstvu pa nič, nasprotno bodo škodovali, ker bodo vsled teh cest konkurenca še lažja in bodo kmetijski pridelki še bolj padli v ceni. Ubogi kmet, kaj bode s teboj? Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal.

Zaradi tatvine »Rodoljuba« in »Slovenskega Naroda« je bil dne 30. majnika pri c. kr. okrajnem sodišču v Šmarju pri Jelšah obsojen na 50 kron globe ali 5 dni zapora posestnik Janez Berglez na Tičevem, hud in zagrizen klerikalec. Prav se mu godi. Mož je hotel biti posebno »kunšten«, pa je na svoji »kunšti« obvisel.

»Lump in falot, ki h krivi veri nagovarja« je dejal na Ponikvi fant Karol Zdolšek p. d. Lončarjev juristu Ivanu Zabukovšek. Za to je dobil pri okrajnem sodišču v Šmarju pri Jelšah 4 tedne zapora. Fant je žrtev duhovniškega hujskanja. Morda, da postane sedaj pameten.

Kmečke zveze in kmečka društva snujejo kmetje po vseh deželah in vseh narodnosti; kmetje so sprevideli, da so jih dosedaj klerikalci le za nos vodili in jih izkoriščali v svoje namene. Sedaj so se tudi v najpobožnejši ali v najbolj poklerikalnjeni deželi Tirolske kmetje uprli duhovniški prevladi in si ustanovili svojo kmečko zvezo. Vodstvo imajo kmetje. Kedaj se bodo vzdrabili slovenski kmetje in si ustanovili slovenska kmečka društva. Čas bi že bil za to.

»Slovenec« in čudeži. Duhovniški list »Slovenec« se je začel norca delati iz čudežev. Zadnjič je Mojzesovo palico, o kateri poroča sveto pismo, da je Mojzes z njo vdaril ob skalo in odprl studenec, primerjal s kurjim perjem češ, da kurje perje ima toliko moči, kakor Mojzesova palica. Ali se to spodobi za duhovniški list.

Spomenik iz časa kmetških puntov. V 15. in v 16. stoletju so se kranjski in sploh slovenski kmetje večkrat puntali. Najprej so se puntali samo proti grajščakom potem pa tudi proti duhovenstvu, ki je kmeta strašno zatiralo in odiralo.

Ljudska jeza zoper duhovništvo je bila strašna in vsled tega je tudi lutrovsko gibanje kranjske kmete močno k sebi vleklo. Kranjska je bila v 16. stoletju skoro vsa protestantske vere in bi bila še danes, ko bi takratna gosposka ne bila z ognjem in mečem silila ljudi, da morajo zopet pristopiti h katoliški veri. Z gajžlo so kmeta pokatoličani. Protestantskim duhovnikom se imamo tudi zahvaliti, da se je začelo pisati v slovenskem jeziku. Trubar, Bohorič in Dalmatin so najiminitnejši možje tistega časa. Po naročilu dež. zbora kranjskega je Dalmatin, ki je bil pridigar v Ljubljani, v Begunjah na Gorenjskem in v Škocijanu, preložil celo sveto pismo na slovenski jezik. Tej izdaji svetega pisma je dodal Jurij Dalmatin predgovor, v katerem je s svojega stališča dokazal zmote in krive nauke katoliških duhovnikov. Ta predgovor je jako znamenit spis in zasluži, da se pazljivo prebere. Zdaj je izšel v posebni knjižici, ki stane samo 30 vinarjev. Naslov tej knjižici je: »Jurija Dalmatina predgovor k bibliji iz leta 1584.« Prepisal, založil in izdal Anton Chraska. Ta knjižica bo vsacega zelo zanimala, kdor jo dobi v roke. Na prodaj je pri vseh boljših knjigotržcih. Lahko se tudi naroči pri izdajatelju, kar piše se g. Antonu Chraska — Buđejovice na Češkem.

Lahonsko nasilstvo. Tržaški škofijski urad je odredil, da se letošnje procesije sv. Rešnjega telesa udeleži tudi bratovščina sv. Cirila in Metoda. Lahoni so radi tega zagnali strašen krik. Najprej je šel tržaški župan k škofu posredovat, naj rečeni bratovščini prepove udeležbo in ker ni nič opravil, je občinski odbor vprizoril veliko demonstracijo. Sklenil je protestirati proti temu, da se udeleži bratovščina sv. Cirila in Metoda procesije in sklenil je, da se župan in mestni uradniki procesije ne smejo udeležiti. To je že najhujše nasilstvo.

Velik požar v Trstu. Minoli petek je v Trstu nastal na lesnem skladišču poleg kolodvora pri sv. Andreju ogenj. Zgorel je velik del lesa, ki je bil last lesnih trgovcev Lavriča, Markota in Stagnita. Škode je 200.000 K.

Slovensko kmetško društvo za gornjegrajski sodni okraj. Slovenska kmetška organizacija napreduje na Štajerskem jako lepo. Slovensko kmetško društvo za šmarski sodni okraj je dobilo tovariša v Slovenskem kmetškem društvu za gornjegrajski sodni okraj. Pravila tega novega društva je namestništvo že potrdilo in bo ustanovni shod prav v kratkem. Kmetje! Združite se povsod v krepke kmetške organizacije.

Klerikalna nestrpnost. V Vitanju na Štajerskem je na binkoštni ponedeljek umrl delavec Simon Stožir nagloma. Vitanjski župnik ga ni hotel pokopati, ker ni bil pri velikonočni spovedi in ni oddal listka. Vitanjci so vsled tega postopanja duhovščine silno razkačeni in hočejo prestopiti k protestantski veri.

Kmetiški nemiri v gorenji Italiji. V pokrajini Bergano imajo nevarne izgredne in nemire kmetov. V več vaseh so oboroženi kmetje napadli hiše bogatejših ljudi in županov. Orožništvo ni moglo opraviti ničesar. Zlasti hudo je bilo v Zanici in v Levatu, kamor je moralo

priti vojaštvo. Več hiš je porušenih, mnogo oseb ranjenih.

Pismonosec je utekel. Pismonosec Falday v Budimpešti je pobegnil z raznimi pismi in z denarjem. Odnesele je 40.000 K. En dan se je mudil v Raabu pri svoji materi, nato pa izginil brez sledu.

100 oseb ubitih. V Beirtu v Siriji se je podrl hotel, v katerem je prebivalo tudi 20 rodbin. Ubitih je bilo 100 oseb.

Tržne cene v Ljubljani

1. junija 1901.

	K	v		K	v
Pšenica, 100 kg	16	60	Špeh povojen, kgr.	1	60
Rež,	14	80	Surovo maslo, "	2	—
Ječmen, "	14	—	Jajce, jedno	—	5
Oves, "	14	80	Mleko, liter	—	20
Ajda, "	13	40	Goveje meso kgr.	1	28
Proso, "	16	80	Telečje " "	1	32
Koruza, "	12	80	Svinjsko " "	1	60
Krompir, "	4	—	Koštrunovo " "	—	80
Leča, lit.	—	20	Piščanec	1	50
Grah, "	—	40	Golob	—	50
Fižol, "	—	24	Seno, 100 kilo	4	80
Maslo, kgr.	2	40	Slama, "	4	40
Mast, "	1	40	Drva trda, klfr.	7	—
Špeh svež, "	1	32	" mebka, "	5	—

Izjava.

Jaz Marija Horvat star. in Jožefa Vrtošič, obe iz Metlike, s tem prekličeva vse razžaljive besede in obrekovanja, katere sva o gospodu Alojziju Franc-u, mesarju in gostilničarju v Metliki govorile in izjavljave, da je bilo vse izmišljeno.

Metlika, 10. maja 1901.

Marija Horvat. Jožefa Vrtošič.

Najnižje cene. Največji izbor.

Skrbno izdelovanje.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

Zmešane lase

kupuje po najvišjih cenah in plača bolje nego vsaka zunanja firma

Ludovik Businaro

v Ljubljani, Hilšarjeve ulice št. 10.

Nabiralce las opozarjam s tem uljudno na mojo firmo.

Loterijske srečke.

Gradec, 25. maja.	13, 80, 34, 46, 84.
Brno, 29. maja.	76, 55, 1, 54, 45.
Dunaj, 25. maja.	21, 10, 83, 71, 67.
Lino, 1. junija.	56, 49, 62, 88, 74.
Praga, 5. junija.	60, 69, 40, 1, 65.
Trst, 1. junija.	11, 73, 3, 67, 35.

! Veliko denarja!

do 1000 kron na mesec

lahko pošteno zaslužijo osebe vsakterega stanu — (tudi kot postranski zaslužek).

Več se izve pod „Reell 118“ po anoneni pisarni E. Kristoffik, Innsbruck. Poštno predalo 36 (847-13)

Ne II. 306/1/1.

Oklic!

Na zemljišču Matevža Bregerja iz Velkih Blok št. 26 vl. št. 32 kat. obč. Velke Bloke in na nastalih sovložkih so vknjižene:

I. zastavne pravice za terjatve: 1. Matevža Modica iz Velikih Blok iz zadolžnice z dne 18. marca 1784 v znesku 79 gld. 20 kr. s prip. 2. nedl. naslednikov Matije Pikovnika iz Pikovnika iz zadolžnice z dne 13. marca 1809 v znesku 950 gld. 3. nedl. naslednikov Tomaža Korošca iz Hitenega iz zadolžnice z dne 13. marca 1809 v znesku 669 gld. 40 kr. 4. Antona Prudiča iz Dolenjevsi pri Cirknici iz sodbe z dne 27. aprila 1831 in 19. decembra 1831 v znesku 384 gld. s prip. 5. Andreja Koščaka iz Velikih Blok iz zadolžnice z dne 12. februarja 1838 št. 700 v znesku 100 gld. s prip. 6. Matije Cimpermana v Šivcah iz zadolžnice od 17. oktobra 1840 v znesku 50 gld. s prip. 7. Janeza Barage od Krampljev iz zadolžnice od 13. marca 1851 v ostanku 156 gld. 70 kr. s prip. in II. nadzastavna pravica vknjižena na terjatvi navedeni pod I. 4, za terjatev Antona Ponikvarja iz Slatnika iz poravnave z dne 28. junija 1831 v znesku 120 gld. s prip.

Vsem tem upnikom neznanega bivališča oziroma njenim nepoznanim pravnim naslednikom imenuje se skrbnikom na čin Lah Gregor iz Loža.

Vsi navedeni upniki oziroma njih pravni nasledniki, kateri si prisvojajo kake pravice do navedenih terjatev, se pozivljajo, da v teku enega leta do 15. maja 1902 svoje pravice na tem sodišču prijavijo, sicer bode sodišče na zahtevek Matevža Bregerja izreklo, da so vpisi amortizovani (zamrli) in se bodo zastavne pravice izknjižile.

C. kr. okrajno sodišče v Ložu od. II.

z dne 4. maja 1901.

Vsaka gospodinja in mati

se mora blagrovati, katera rabi z ozirom na zdravje, varčnost in dobri okus Kathreiner-Kneippovo sladno kavo (pristno samo v znanih izvirnih zavitkih).